

Pohled z letadla

Prázdniny jsou příležitostí poznat jiný kraj, lid, i mrav. Různé způsoby cestování jitrí fyzikovy představy o jevech hmoty. Fyzikální veličiny a jednotky se na palouku dosavadních vědomostí roztančí v radostnou oslavu osvobozené mysli. Let letadlem patří mezi takové slavnosti.

Z hlediska gravitace je pro nás pevná půda pod nohama doslova mateřskou náručí. Letec či pilot (dříve též aeronaut) mohou mateřské objetí naopak pociťovat v letu, ve volném vzdušném prostoru. Kosmonaut pak ve volném vesmíru.

Pro většinu z nás je let stále událostí, jež stojí za prožitek, zaznamenání i vyprávění. Pravda, v aplikaci Google Earth se můžeme prolétnout takřka po celé zeměkouli (jen pozor na tu kouli, je-li vám fyzika koulí), ale z okna Boeingu, Airbusu, či už Cessny nebo L-200 Moravy jde o nepoměrně skutečnější prožitek. Na jednom z takových letů si připomeňme nejen prázdniny, ale i kudy létají fyzikovy myšlenky.

Odhad výšky, měřítko, orientační body, oblačnost. Snímek vlevo pochází z programu Google Earth, snímek vpravo z okénka Airbusu A-320. Oblast Dunaje v okolí Bratislavy z výšky přibližně 10 km a s 3,3 násobným přiblížením.

Z hlediska rozpoznání krajiny jsme na tom lépe vlevo. Uskutečněnému fyzickému prožitku, tj. zrychlení tepu, a těla ve všech myslitelných osách, je blíže pravý snímek. Dokud se letectví muselo obejít bez radaru, právě jen vizuální orientace byla pilotovou pupeční šňůrou vedoucí bezpečně na zem.

Zkreslení a přiblížení (zoom). Soudobé satelitní snímky mohou být zbavené oblačnosti, a fotografované z výšky jistě větší, než lety běžných proudových letadel. Právě výška snímání je příčinou, proč na následujícím snímku lze jen nesnadno ztotožnit pohled z okénka letadla s pohledem aplikace Gogole Earth na vodní dílo Gabčíkovo u Bratislavy.

